

[Helge Madsen.]

Jeg vil gerne for skolelovenes vedkommende notere med tilfredshed, at det frihedspræg, som disse love har fået, er blevet understreget og fremskyndet ved vor indsats i udvalget.

Med hensyn til besparelser er det jo ikke mange dage siden, at den højtærede statsminister fra talerstolen fremhævede, at det nu ved oppositionens ihærdige indsats var lykkedes at slå fast, at der kun var ét parti, der nærede økonomiske betæneligheder med hensyn til den pågældende lov. Jeg tror også, at alle andre partier havde haft disse betæneligheder, men de havde altså overvundet dem. Det er svært at nå frem til besparelser, og jeg vil da også her gentage, at der skal spares med fornuft, og at forudsætningen for besparelser på statsudgifterne er den, at befolkningens krav til staten sættes ned.

Vi så, hvor vanskeligt det var for den højtærede fiskeriminister at få sine beskedne besparelser gennemført, og vi så forleden det røre, det vakte, da retsforbundet søgte at spare på tjenestemandslønningerne. Jeg tvivler ikke om spareviljen i det hele, men jeg tror, at det dog ville have hjulpet på denne sparevilje, hvis det notat om den finansielle stilling, som vi nu har fået, havde kunnet foreligge den dag. Jeg har bedt om det nogle gange, og vi fik da i går et notat om den finansielle stilling i 1958-59, nemlig de rettelser til den økonomiske årsoversigt, som vi fik for nogle måneder siden, og hvori det lovedes, at finansieringsbehovet var dækket for i år og det næste år — det stod der i hvert fald i skemaerne. Imidlertid redegøres der i notatet nøgternt for, at den lønforhøjelse, som vedtoges her forleden, betyder et udækket finansieringsbehov på 125 mill. kr.

Den højtærede indenrigsminister har tidligere fremhævet, at dækningslove bør følge efter udgiftslove, og her kunne det dog vist have været nået. De øgede udgifter til folkepensionen burde også manifestere sig over for befolkningen ved en forhøjelse af procenten for bidraget til folkepensionen.

Nu skal vi så finde besparelser for disse 125 mill. kr., opkræve nye skatter eller foretage obligationssalg med fare for rentestigning igen. Nu ved jeg vel, at den kontorchef, som ved den nye lønningslov får

en lønstigning på 7 000 kr., er klar over, at den skal betales med nye skatter, men han regner jo med, at han dog ikke selv kommer til at betale det hele, og det er den betragtning, der gør det så svært at bremse statsudgifterne. Derfor stigningen år for år i budgetterne og derfor vor interesse i disse oplysninger om situationen, som jeg også i dette tilfælde mener er af værdi.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen sagde ved første behandling af lønningslovene, at vi ikke ønskede det ene år at være med til at sanere statsfinanserne med svære ofre og næste år at være med til at undergrave dem igen. Det forekommer mig, at notatet om den finansielle stilling i høj grad understreger vore betæneligheder. Det er godt at forudse de vanskeligheder, som vil komme; derfor er vi glade for, at vi har fået dette notat, hvori der for den kommende tid er omtalt en række forskellige spørgsmål, som vil komme på dagsordenen. Jeg skal holde mig til to af de spørgsmål, som for mig er de alvorligste. Der er for det første arbejdsløsheden; vi kan ikke slå os til tåls med, at den fortsat har den størrelse, den har. Vi ønsker produktivt arbejde som løsning på dette problem, og det betyder krav om øgede investeringer, og regeringen har jo også gjort en indsats for at øge mulighederne herfor. Her kalder jeg igen på rentesækning som et middel. Men også det næste spørgsmål, boligbyggeriet, kunne være med til at bremse eller standse arbejdsløsheden. Boligbyggeriets stagnation eller tilbagegang giver også i sig selv anledning til bekymring. Det naturlige krav om flere boliger mødes af kravet om at begrænse statsfinansieringen, og det er vort håb, at der snarest må findes en løsning på dette område. Det er af afgørende betydning for hele beskæftigelsessituationen, at denne vigtige nøgleindustri kommer i sving. Det er vel rimeligt at formode, at usikkerheden med hensyn til vilkårene for byggeriet og for boligmarkedet i fremtiden har betinget den tilbageholdenhed, som vi med beklagelse er vidne til. Løsningen turde vel ligge i en aktualisering af regeringserklæringens udtalelser om at ændre statslånene til statsgarantier.

Jeg ønsker her at præcisere, at vel betyder statsgaranti ikke et frit erhvervsliv, vel er